

opusdei.org

Пізнати Бога та пізнати себе (I): «Полонити серце Ісуса Христа»

«Можливо, ми могли б визначити молитву, як слово що здатне «полонити» серце Ісуса Христа та дозволити відтепер жити у Його присутності»

04.06.2020

Поза стінами Єрусалиму, одного дня по полудню, на горі Голгофа було розп'ято трьох в'язнів. Це

була перша Страсна п'ятниця в історії людства. Двоє з них були розбійниками; третій же, навпаки, був єдиною абсолютно невинною людиною, бо це був сам Божий Син. Один із двох злодіїв, незважаючи на його тяжкі страждання та неймовірне фізичне виснаження, мав нестримне бажання в своєму серці звернутись до Ісуса. Його слова, наповнені щирою смиренністю, – *«Ісусе! Згадай про мене, як прийдеш у своє Царство»* (Лк 23,42) – торкнулися серця Бога, що став чоловіком, і Він запевнив його, що той через кілька годин опиниться в раю. Святого Хосемарію часто зворушувало смирення «доброго розбійника», який «словом завоював Христове серце і «відкрив» для себе ворота до раю».

[1] «Можливо, ми могли б визначити молитву, як слово що здатне «полонити серце Ісуса

Христа» та дозволити відтепер жити у Його присутності».

Два діалоги на Хресті

Ми теж прагнемо, щоб наша молитва, як і молитва доброго розбійника, якого згідно з традицією звали Дісмас, могла принести рясні плоди. Ми жадаємо, щоб наш власний діалог з Богом перетворив наше життя. Полонити серце людини означає завоювати, заслужити її любов, захопити її. Нам потрібно «полонити» його, тому що ми не можемо заслужити таку велику любов; «взяти штурмом», тому що, хоча ми і сильно його прагнемо, однак не маємо права ним володіти. Молитва базується на чомусь такому простому, хоча і зовсім нелегкому: а саме на тому, як навчитися приймати Божий дар у нашому серці, дозволяючи Ісусові супроводжувати нас, тоді

як Він ніколи не нав'язує ні своїх дарів, ні своєї благодаті, ні своєї Любові.

Поряд із Дісмасом на Голгофі був інший розбійник, діалог якого з Ісусом сильно відрізнявся від діалога доброго злодія. Він звертається до Ісуса зі словами їдкового докору: *«Хіба ти не Христос? Спаси себе і нас!»* (Лк 23,39).

Обидва розбійника розмовляли з Ісусом, але тільки Дісмас був готовий прийняти той дар, що Господь приготував для нього. Це було його останнє і найкраще «пограбування» – звернутися до Христа, щоб той принаймні про нього згадав. Його напарник, навпаки, не зміг відкрити смиренно своє серце тому, хто так хотів звільнити його від минулого і запропонувати йому безцінний скарб. Він наполягав на своєму

«праві» бути врятованим і дорікав Ісусу за його явну пасивність. Можливо, саме з таким серцем він здійснив усі свої пограбування, роблячи вигляд, що він бере те, що належить йому по праву. Однак Дісмас добре розумів, що не має права ні на що. І саме тому він зміг відкрити скриню, повну скарбів Божої любові. Він визнав Бога тим, ким він є насправді: Батьком, який віддає Себе за кожного із своїх дітей.

У світлі цих двох євангельських діалогів ми розуміємо, що наш Господь дарує нам свободу, щоб зробити нас щасливими. Однак ми теж розуміємо, що це не так просто – дозволити любити себе. Молитва може бути дивовижним інструментом, щоб зрозуміти почуття і думки Ісуса та пізнати те, чого Він хоче від нас. Божественне життя, яке ми проживаємо, є даром. Тому ми

можемо розглядати молитву, як канал для передачі променів Любові, що Бог хоче запропонувати нам, а також як несподіване запрошення розділити Його життя по-новому.

Відкрити ворота раю

Святий Хосемарія нагадав нам, що Бог «захотів піти на ризик даруючи нам свободу»[2]. Гарний спосіб віддячити Йому за це – бути відкритим на Нього. Але якщо ми це зробимо, насправді ми не матимемо жодного ризику, лише його тінь, оскільки гарантія Його обіцянки викарбувана на камені Його палкою любов'ю до нас. І ми розуміємо, як абсурдно насправді чинити опір Божій волі, хоча насправді ми часто допускаємо цю помилку. Святий Павло говорить: *Тепер ми бачимо, як у дзеркалі, неясно; тоді ж – обличчям в обличчя. Тепер я спізнаю*

недосконало, а тоді спізнаю так, як і я спізнаний (1 Кор 13,12).

Найкращий спосіб пізнати себе – це побачити себе через призму Христа, споглядаючи наше життя Його очима.

Дісмас зміг побачити своє життя в такий спосіб і не боїться зіткнутися з величезною прірвою між добротою Ісуса і його власними помилками. Він визнає Царя світу в смиренному та понівеченому обличчі Христа; любов в очах Ісуса відновлює його людську гідність і в дивовижний спосіб нагадує йому, що його люблять безмежною любов'ю. Це правда, що «щасливий кінець» історії про доброго розбійника може здатися нам занадто легким. Але ми ніколи не дізнаємося всієї глибини почуттів навернення його серця, що відбулося впродовж тих останніх хвилин, а також деталей підготовки, яка,

безсумнівно, зробила це
можливим.

Відкрити перед собою таку
величезну любов дуже схоже на
відкриття того, що молитва – це
дар, особливий канал для
отримання Любові Серця, яке не
знає ні меж, ні розрахунків. Ми
отримуємо дар нового і більш
повного життя, набагато
щасливішого і наповненого
сенсом. Як писав Папа Франциск:
«Коли ми молимося, ми
дозволяємо Йому діяти [le abrimos
la jugada a Él], ми даємо Йому
місце, щоб Він міг увійти в наше
життя і бути прославленим»[3].
Бог є тим, хто змінить нас, і сам
Бог буде супроводжувати нас на
цій дорозі. Він зробить усе
необхідне. Все, що потрібно від
нас, – це дозволити Йому діяти. І
ось тут вступає в силу наша
свобода, яку Христос здобув для
нас на Хресті. Молитва допомагає

нам зрозуміти, що «коли Він просить нас про щось, насправді Він пропонує нам прийняти цей дар. Це не ми робимо Йому послугу, це Бог освітлює наше життя, наповнюючи його сенсом».

[4] Ось як ми можемо «полонити» Боже Серце: відкриваючи двері нашого життя, щоб дозволити Йому діяти, любити нас і перетворити нас, маючи бажанням відповісти Йому, хоча ми і не дуже добре розуміємо, як це зробити. *Спробуйте й подивіться, який добрий Господь* (Пс 34,9). Це шлях становлення молитовної душі. Як писала свята Тереза Авільська: «якщо ми не усвідомлюємо того, що отримуємо, ми не зможемо відповісти на цю Любов».[5] Коли ми в останнє говорили Богу, який Він добрий? Як часто ми зупиняємось, щоб помітити та «скуштувати» цю реальність.

Отже диво є важливою частиною нашого молитовного життя: дивуватися тому чуду, яке перевищує всі наші сподівання та мрії. І ми часто будемо відчувати потребу вигукувати: «Як ти прекрасний, який красивий і який хороший! І який я дурний, намагаючись зрозуміти тебе. Як би малий ти мав бути, щоб поміститися в моїй голові! Але ти можеш бути в моєму серці, що є важливим проривом».[6]

Славлячи Бога, ми усвідомлюємо правду про наші стосунки з Христом; важливість наших особистих турбот зникає і відкриваються раніше неочікувані горизонти. Це наслідки «ризиків» віддати себе в руки Божої свободи.

Безкінечні способи молитви

Коли святий Хосемарія був у Мексиці, він розповів історію

свого сина- філософа, який несподівано мав взяти на себе відповідальність за ведення родинного бізнесу: «Коли він почав розповідати мені про ведення бізнесу, я подивився на нього і засміявся. І я сказав йому: Ведення бізнесу? Гроші, які ви заробляєте, помістяться на моїй долоні, ще і залишиться місце. Минули роки, і одного разу він знову його побачив і сказав: «Ось моя рука. Хіба я не казав вам, що ви зможете помістити сюди все, що заробляєте? Він підвівся і при всіх поцілував мою долоню. І сказав: ось. Я обійняв його і сказав: ти заплатив мені більш ніж достатньо. Іди, грабіжник, нехай тебе Бог благословить!»[7]

У молитві ми теж можемо поцілувати Божу руку і подарувати Йому єдиний скарб, який ми маємо: нашу любов. Для деяких людей такого жесту до

нашого Господа буде достатньо, щоб запалити в них молитву любові і відданості. Для них погляд є важливішим за тисячу слів. Вони хотіли б пережити все, пов'язане з Богом. Зустрічаючись з нашим Господом, вони хочуть відчутти легкий бриз на березі Галілейського моря. Вся їхня сутність відгукується, а близькість з Ісусом наповнює їхнє серце миром та радістю. Це радість, якою потрібно ділитися з іншими, і вони розкривають свої обійми разом з Христом, щоб охопити весь світ і допомогти Йому врятувати людство.

Існує безкінечна кількість способів молитви, стільки ж як і людей. Деякі, наприклад, просто прагнуть почути слова підтримки. Ісус завжди готовий дати слова заохочення та похвали тим, хто цього потребує: *Ось справжній ізраїльтянин, що нема в ньому*

лукавства (Ів 1, 47). Він буде говорити до нас, якщо ми відкриємо Йому своє серце. Ніхто ніколи не говорив слів Любові, як це робив Він, з такою великою прихильністю та правдою. Коли ми їх чуємо, любов, яку ми отримуємо, відображається в нашому погляді. Таким чином ми вчимося дивитися очима Бога. І ми розуміємо, на що міг би бути здатен кожен наш друг, якби він дозволив Божій благодаті наповнити його.

Для деяких людей найбільша радість – служити іншим, як для Марти, друга нашого Господа, що жила у Віфанії. Коли Ісус прийшов до неї додому, Він не сказав Марті сісти, а запропонував їй віднайти одну річ, що є необхідною, (пор. Лк 10, 42) серед її щоденних занять. Такі люди, як Марта, можливо, втішаються думкою, коли вони моляться, що Бог діє через них,

щоб привести багато душ до раю. І вони люблять наповнювати свою молитву обличчями та іменами конкретних людей, усвідомлюючи, що вони є співучасниками відкуплення через свою діяльність. Насправді Марія змогла обрати «кращу частку» завдяки тому, що Марта була здатна послужити. Єдиною турботою Марти було бажання знати, що люди навколо неї є щасливими.

Інші люди, у свою чергу, вважають, що їхнє серце легше буде зворушене дрібними речами, подарунками, навіть якщо вони незначні. Їхнє серце завжди думає про інших, легко відчуває все, що стосується тих, кого вони люблять. Таким людям може бути корисно зосередитися на тих дарах, якими Бог їх наділив. «Молитва, оскільки вона живиться дарами від Бога, який присутній і працює в

нашому житті, завжди має бути відзначена в пам'яті».[8] Вони також можуть відчувати поклик, щоб «здивувати» Бога тисячею крихітних дрібниць. «Фактор несподіванки» є важливим для них, і їм не важко здогадатися, що сподобається нашому Господу. Хоча це є загадкою, але навіть найменший наш прояв наповнює Його Серце вдячністю, а очі блиском. Кожна душа, яку ми прагнемо наблизити до Його Любові – як Дісмас в його останні хвилини – здатне заново «полонити» Його Серце.

Не намагаючись перерахувати всі можливі варіанти, згадаємо також про душі, яким потрібно проводити час з тими, кого вони люблять. Вони можуть мати бажання, наприклад, втішити Ісуса. Час, «втрачений» разом з тими, кого вони люблять, здається їм незначним. Щоб зрозуміти

божественну любов в Ісусовому Серці, їм буде корисно розглянути історію Нікодима, якого Ісус прийняв у тиші вечора, в близькості наповненого довірою дому. Завдяки часу, проведеного разом, Нікодим знайде в собі сили постояти за Нього в дуже важких обставинах і залишатися поруч із Христом, коли інші будуть тікати, переповнені страхом.

Часом ми можемо думати, що для того, щоб пізнати себе необхідно виявити наші помилки; це правда, але лише частково. Пізнати глибину свого серця та зустрітися з нашими найпотаємнішими бажаннями є надважливим для того, щоб ми могли почути Бога і дозволити Йому наповнити нас своєю Любов'ю.

Розмова Ісуса з добрим розбійником була короткою, але

змістовною. Дісмас знайшов «щілину» у величезному і люблячому Серці Христа: простий спосіб «завоювати» його і отримати можливість оселитися в ньому. Покірне прохання грабіжника висвітлює для нас Божу волю, яка так часто може здаватися незрозумілою і болісною. Його єдине бажання – щоб ми були щасливими, дуже щасливими, найщасливішими людьми у світі. Добрий розбійник увійшов через цю «щілину» і отримав найбільший скарб. Богоматір була свідком того, як Дісмас захищав її Сина. Можливо, своїм поглядом Марія переконала Ісуса врятувати його. І Христос, який не може відмовити своїй Матері, сказав: сьогодні ж будеш зі мною в раю (Лк 23, 43).

Автор – *Дієго Забієда* (Diego Zalbidea)

.....

[1] Св. Хосемарія, *Хресна дорога*, дванадцятьте стояння, 4.

[2] Св. Хосемарія, Христос проходить поруч, №13.

[3] Папа Франциск, *Christus vivit*, № 155.

[4] Фернандо Окаріс, “Light To See, Strength To Want To,” стаття опублікована в *Aleteia*, 20.09.2018.

[5] Свята Тереза Авільська, *Книга мого життя*, 10, 3.

[6] Святий Хосемарія, записи з проповіді, 9 червня 1974, Катехизис 1974/1 с. 386.

[7] Святий Хосемарія, записи із сімейної зустрічі, 27 листопада 1972. Два місяця катехези 1972, том II, с. 616.

[8] Папа Франциск, Gaudete et exsultate, № 153.

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
uk-ua/article/piznati-boga-ta-piznati-
sebe-i-poloniti-sertse-isusa-khrista/](https://opusdei.org/uk-ua/article/piznati-boga-ta-piznati-sebe-i-poloniti-sertse-isusa-khrista/)
(09.03.2026)